

VĂN BẢN 2. CHUYỆN CỔ NƯỚC MÌNH (1 tiết)

HOẠT ĐỘNG 1: Khởi động – Trước khi đọc

Mục tiêu:

- Chia sẻ những cảm nhận, ấn tượng về thế giới chuyện cổ vốn để lại ấn tượng sâu đậm trong tâm trí.
- Khởi gợi hứng thú cho học sinh để tiếp nhận bài mới.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<ul style="list-style-type: none"> – Cho HS nghe bài hát “Bước chân cổ tích”. https://www.youtube.com/watch?v=xNyBQ48zHdk – Dẫn dắt vào bài. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS nghe bài hát. – HS chia sẻ những cảm nhận, ấn tượng của mình về các câu chuyện dân gian đã in dấu ấn sâu đậm trong tâm trí. 	<ul style="list-style-type: none"> – Tạo được không khí cởi mở khi chia sẻ và tâm thế tích cực tiếp nhận bài học. – Chia sẻ được những cảm nhận, ấn tượng về thế giới cổ tích trong tâm trí mỗi con người.

HOẠT ĐỘNG 2: Đọc văn bản

Mục tiêu:

- Đọc diễn cảm, lưu loát, ngắt nghỉ đúng, phù hợp với âm điệu, vần, nhịp của thơ lục bát.
- Hiểu nghĩa từ ngữ khó.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Đọc văn bản</p> <ul style="list-style-type: none"> – Yêu cầu HS xác định chiến lược đọc. – GV đọc mẫu một lần. – Đọc toàn bài 	<ul style="list-style-type: none"> – Hình dung những màu sắc, đường nét miêu tả quê hương. – HS đọc thầm. – 02 HS lần lượt đọc toàn bài. 	<ul style="list-style-type: none"> – Xác định được chiến lược đọc là hình dung. – Đọc đúng tốc độ, ngữ điệu và đọc diễn cảm được bài thơ.
<p>2. Tìm hiểu nghĩa các từ ngữ khó</p>	<ul style="list-style-type: none"> – HS giải thích nghĩa một số từ ngữ khó theo yêu cầu của GV như: <i>độ trì, độ lượng, đa tình, đa mang...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Nêu được nghĩa từ ngữ khó dựa vào chú giải chân trang.

HOẠT ĐỘNG 3: Khám phá văn bản

Mục tiêu:

- Nhận biết được đặc điểm cơ bản của thể lục bát được thể hiện qua bài thơ.
- Nhận xét, đánh giá được nét độc đáo của bài thơ thể hiện qua từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ.
- Cảm nhận được tình yêu quê hương đất nước, niềm tự hào của nhà thơ về những giá trị văn hóa tinh thần của dân tộc được thể hiện qua tình yêu đối với những câu chuyện cổ.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập		
<p>1. Khám phá đặc điểm hình thức của bài thơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV hướng dẫn HS thảo luận nhóm đôi. - GV quan sát các nhóm làm việc và có thể hỗ trợ HS nếu cần. - GV nhận xét và thống nhất nội dung. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc câu hỏi 1 SGK tr.95 - Thảo luận nhóm, hoàn thành <i>Phiếu học tập</i>. - Đại diện nhóm trình bày, nhóm khác bổ sung. 	<p>Trình bày được các đặc điểm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể thơ lục bát: các dòng thơ được tổ chức theo cặp – một dòng 6 tiếng và một dòng 8 tiếng. - Văn: <i>xa – ta, hiền – tiên ; đi – thì, mưa – dừa...</i> - Nhịp: 2/2/2, 2/4/, 4/4. 		
PHIẾU HỌC TẬP				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;"><i>Thể thơ</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Thể thơ</i>			
<i>Thể thơ</i>				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;"><i>Số tiếng</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Số tiếng</i>			
<i>Số tiếng</i>				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;"><i>Văn</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Văn</i>			
<i>Văn</i>				
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 20%;"><i>Nhịp</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Nhịp</i>			
<i>Nhịp</i>				
<p>2. Tìm hiểu bóng dáng những câu chuyện cổ trong bài thơ</p> <ul style="list-style-type: none"> - GV tổ chức trò chơi đoán tên câu chuyện. 	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc câu hỏi 2 SGK tr.95 - Tham gia trò chơi: <ul style="list-style-type: none"> + 2 HS lần lượt đọc các dòng thơ chứa đựng những chi tiết trong các câu chuyện. + Các đội đoán nhanh tên các câu chuyện được nhắc đến trong bài thơ. 	<p>Hiểu nội dung các dòng thơ, nhắc được tên các câu chuyện cổ:</p> <p>+ Tấm Cám (Thị thơm thì giấu người thơm/ Chăm làm thì được áo cơm của nhà).</p> <p>+ Đẽo cày giữa đường (Đẽo cày theo ý người ta/Sẽ thành khúc gỗ chẳng ra việc gì).</p>		

		<p>+ Sự tích trầu cau (Đậm đà cái tích trầu cau/ Miếng trầu đỏ thắm nặng sâu tình người).</p>						
<p>3. Cảm nhận những câu chuyện cổ kể về vẻ đẹp của tình người</p> <p>– Hướng dẫn HS trao đổi các câu hỏi 3,4 SGK tr.95.</p>	<p>– 1 HS đọc câu hỏi 3 SGK tr.95 – 1 HS đọc lại đoạn thơ: <i>Tôi yêu chuyện cổ nước tôi... Vừa độ lượng lại đa tình, đa mang.</i></p> <p>– Nêu nét đẹp của tình người mà những câu chuyện cổ đã phản ánh. – HS đọc câu hỏi 4 SGK tr.95 – Trao đổi cặp đôi, thống nhất ý kiến.</p>	<p>– Nhận biết được những cảm nhận, ấn tượng sâu đậm nhất của nhà thơ về ý nghĩa những câu chuyện kể: lòng nhân hậu, sự vị tha, độ lượng, bao dung... – Hiểu được ý nghĩa các câu thơ: + <i>Chỉ còn chuyện cổ thiết tha:</i> tình cảm sâu lắng, thiết tha mà ông cha đã gửi gắm qua những câu chuyện cổ. + <i>Cho tôi nhận mặt ông cha của mình:</i> nhận ra, thấu hiểu được thế giới tinh thần của cha ông vẫn còn ghi dấu trong những câu chuyện từ ngàn xưa. → Tình cảm sâu nặng, thiết tha của nhà thơ với thế giới chuyện cổ, cũng là giá trị tinh thần, giá trị văn hoá được ghi dấu trong những câu chuyện đó.</p>						
	<table border="1" data-bbox="164 1189 871 1401"> <thead> <tr> <th data-bbox="164 1189 492 1270">Câu thơ</th> <th data-bbox="492 1189 706 1270">Ý nghĩa câu thơ</th> <th data-bbox="706 1189 871 1270">Tình cảm của tác giả</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="164 1270 492 1401"><i>Chỉ còn chuyện cổ thiết tha Cho tôi nhận mặt ông cha của mình.</i></td> <td data-bbox="492 1270 706 1401">.....</td> <td data-bbox="706 1270 871 1401">.....</td> </tr> </tbody> </table>	Câu thơ	Ý nghĩa câu thơ	Tình cảm của tác giả	<i>Chỉ còn chuyện cổ thiết tha Cho tôi nhận mặt ông cha của mình.</i>	
Câu thơ	Ý nghĩa câu thơ	Tình cảm của tác giả						
<i>Chỉ còn chuyện cổ thiết tha Cho tôi nhận mặt ông cha của mình.</i>						
<p>4. Rút ra ý nghĩa văn bản: Chuyện cổ còn mãi với chúng ta.</p> <p>– GV hướng dẫn HS chia sẻ cảm nhận về những bài học cuộc sống được gợi ra từ những câu chuyện cổ.</p>	<p>– Đọc các câu hỏi 5,6 SGK trang 95.</p>	<p>– Cảm nhận những bài học cuộc sống được gợi ra từ những câu chuyện cổ:</p>						

<p>- Hướng dẫn HS cảm nhận ý nghĩa dòng thơ cuối.</p>	<p>- HS suy nghĩ, chia sẻ cảm nhận tự nhiên, chân thành. - Suy ngẫm, bày tỏ ý kiến cá nhân: <i>Vì sao với nhà thơ, những câu chuyện cổ “Vẫn luôn mới mẻ rạng ngời lương tâm”?</i></p>	<p>+ Sống chân thành, nhân ái: <i>Ở hiền thì lại gặp hiền/ Người ngay thì có người tiên độ trì</i> + Phải cần cù, siêng năng: <i>Thị thơm thì giấu người thơm/ Chăm làm thì có áo cơm của nhà</i> + Có trí tuệ, có chính kiến: <i>Đẽo cày theo ý người ta/ Sẽ thành khúc gỗ chẳng ra việc gì</i> - Hiểu ý nghĩa của dòng thơ cuối: Những câu chuyện cổ không cũ. Đó là những viên ngọc vẫn tiếp tục toả sáng trong hiện tại. Về đẹp tình người và những bài học về đạo lí làm người ẩn chứa trong đó đến nay vẫn còn nguyên giá trị, vẫn có khả năng giáo dục thế hệ trẻ.</p>
---	---	---

HOẠT ĐỘNG 4: Viết kết nối với đọc

Mục tiêu: Viết được đoạn văn nêu cảm nhận về một đoạn thơ trong bài *Chuyện cổ nước mình*.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>1. Viết đoạn văn - GV hướng dẫn HS xác định yêu cầu. - GV trao đổi, gợi ý nội dung viết. - Thực hành viết.</p>	<p>- HS đọc đề - Xác định yêu cầu: + Về hình thức + Về nội dung - HS viết đoạn văn.</p>	<p>Hướng dẫn viết: - Hình thức: Đoạn văn 5 – 7 câu - Nội dung: + Nêu cảm xúc, suy nghĩ về giá trị nội dung của đoạn thơ. + Nêu cảm nhận về hình thức nghệ thuật (biện pháp tu từ, giọng điệu) của đoạn thơ.</p>

2. Đọc bài viết và nhận xét, đánh giá

- HS đọc bài viết của mình.
- HS khác nhận xét, góp ý.

Nhận xét, đánh giá được đoạn văn đã viết theo các tiêu chí:

Tiêu chí đánh giá

1	<i>Dung lượng đoạn văn</i>	1.0đ
2	<i>Giới thiệu đoạn thơ và cảm nhận chung</i>	1.0đ
3	<i>Cảm nhận nội dung</i>	4.0đ
4	<i>Cảm nhận nghệ thuật</i>	2.0đ
5	<i>Diễn đạt mạch lạc</i>	2.0đ